

Valtakunnallisten yrittäjäpäivien puhe
Valtiovarainministeri Petteri Orpo
Turussa 20.10.2018

Minulle on suuri kunnia, että saan olla tänään puhumassa teille, yrittäjät. Minulle merkitsee paljon, että saan puhua teille juuri täällä, kotikaupungissani. Kaupungissa, jonka yrittäjiä ja yrittäjyyden hengen tunnen hyvin.

Korttelin päässä Turun kauppatorilta, Kauppiaskadun ja Maariankadun kulmassa oli aikoinaan setäni Timon ja hänen vaimonsa Raijan kauppa.

Tex-tuote oli paraatipaikalla, kolme kerrosta täynnä vaatteita. Olin siellä 1980-90-luvulla töissä vuosia, ensin kesätöissä, opiskeluaikana viikonloppujakin.

Timo ja Raija olivat aina töissä. 35 vuoteen he eivät ottaneet yhtään kokonaista viikonloppua vapaaksi. Kunnes yhtenä perjantaina he ojensivat minulle kaupan avaimet ja kertoivat lähtevänsä viikonvaihteeksi mökille.

Tämä oli niin ennenkuulumatonta, että isänikin soitti minulle vahvistaakseen, onko asia totta. Vahvistin, että on se. ”Lähtikö Raijakin”, isäni vielä kysyi, epäuskoa äänessään. ”Lähti”, vastasin.

Tiedän, että Timo ja Raija eivät ole ainoat lajissaan. Minulle he opettivat kaksi erittäin tärkeää asiaa:

Ensinnäkin, hyvät kuulijat, opin myymään housuja.

Toiseksi, opin, millaista sitoutuneisuutta ja vastuun kantamista yrittäjyys vaatii. Se on elämäntapa. Se on asenne.

Täytän ensi vuonna 50 vuotta. Ehkä siksi olen viime aikoina ajatellut tavallista enemmän ratkaisuja, joita olen elämässäni tähän mennessä tehnyt. Yksi näistä ratkaisuista on uravalinta.

Kuten tiedätte, minusta ei tullut yrittäjyyden ammattilaista – minusta tuli politiikan ammattilainen. Tiedän, missä yrityksiin ja yrittäjiin vaikuttavat päätökset tehdään. Käytän osaamiseni siihen, että työtä, yrittämistä ja kasvua tukevia päätöksiä viedään eteenpäin niin Helsingissä, Brysselissä kuin maailmallakin.

Olen tässä politiikan ”bisneksessä”, koska luotan suomalaisiin. Luotan suomalaisten ahkeruuteen, kekseliäisyyteen ja sisukkuuteen – jääräpäisyyteenkin. Luotan siihen, että suomalaisilla on halua ja tahtoa toimia tämän maan eduksi. Näitä asioita haluan olla mahdollistamassa ja vahvistamassa.

Hyvät kuulijat,

Noin viisi vuotta sitten olin kokoomuksen eduskuntaryhmän puheenjohtaja. Olimme tyytymättömiä silloisen hallituksen yrittäjyystoimiin. Istuimme palaverissa pohtimassa, mikä olisi yrittäjille tärkeää.

Aika nopeasti ymmärsin, että vastaus ei löydy siitä huoneesta. Päätin palaverin sanoihin: entä, jos kysyttäisiin yrittäjiltä. Päätimme tehdä laajan yrittäjäkiertueen ja kysyä teiltä.

Teidän vastaustenne perusteella teimme kymmenen kohdan ohjelman. Toteutimme sen: tuloksia ovat esimerkiksi yrittäjävähennys ja pienyritysten maksuperusteinen arvonlisävero.

Teidän pääviestinne päättäjille oli kuitenkin tämä: ”Älkää tehkö mitään. Antakaa meidän vain yrittää. Älkää aiheuttako ongelmia.”

Näinhän se on. Parasta on, että Suomessa saa tehdä.

Hyvät kuulijat,

Maailma ympärillämme muuttuu kiihtyvällä nopeudella. Kansainvälisen politiikan lainalaisuudet ovat järkkyneet. Se vaikuttaa maailmankauppaan. Teknologinen kehitys muokkaa yhteiskuntia. Jättimäiset haasteet, kuten ilmastonmuutos, pakottavat meitä kohti yhä nopeampia ja tehokkaampia ratkaisuja.

Eikä Suomi ole suojaisa saari. Mekin olemme muutoksessa. Suomalaiset yritykset ja innovaatiot pitkälti ratkaisevat, mikä meidän roolimme tässä muutoksessa on. Nyt yhteiskunnasta on löydettävä samaa ketteryyttä kuin suomalaisista yrityksistä löytyy.

Meidän poliitikkojen tehtävä tässä muutoksessa on selvä: meidän on annettava teidän yrittää. Meidän on luotava ympäristö, jossa riskin ottaminen, työllistäminen ja kasvu on paitsi mahdollista, myös houkuttelevaa.

Me tarvitsemme uudenlaiset pelisäännöt. Tarvitsemme uudistuksia, jotka ravitsevat yrittämisen maaperää: meidän on uudistettava niin verotusta, työelämää kuin sosiaaliturvaa.

Tarvitsemme päätöksentekoon johdonmukaisuutta, ennustettavuutta.

Tiedän, että tässä tilaisuudessa on käynyt aiemminkin poliitikkoja lupaamassa teille yhtä ja toista.

Minun viestini teille yrittäjille – ja kaikille suomalaisille on: Suomessa saa yrittää. Yritys saa työllistää, se saa kasvaa. Yrittäjä saa menestyä.

Suomessa saa myös epäonnistua. Saa yrittää uudestaan.

Tässä on meidän poliitikkojen tehtävä. Mahdollistaa yrittäjäyys.

Arvoisat yrittäjät,

Meidän on päivitettävä näkemyksemme työelämästä.

Tänä päivänä yrittäminen on uusi normaali. Jo noin 170 000 ihmistä on yksinyrittäjiä. Kynnystä yrittäjyyteen on edelleen madallettava. Minusta meidän pitää lisätä mahdollisuuksia yhdistää opiskelua tai palkkatyötä yrittämiseen.

Jo se, että työllistää itsensä, on arvokasta. Mutta yhdenkään pienen yrityksen kasvu ei saa jäädä ainakaan siitä kiinni, ettei yritys uskalla kasvaa. Siksi yritysten kynnystä työllistää on edelleen madallettava.

Erytisesti ensimmäisen työntekijän palkkaaminen on iso riski. Jakaako työntekijä yrittäjän arvot? Sitoutuuko hän niihin? Riittääkö hänen motivaationsa, jos oman elämän tilanteet muuttuvat?

Kukaan ei palkkaa, ei totisesti kukaan, irtisanoakseen. Jokainen menestykseen tähtäävä yrittäjä tietää, että tulosta ei synny ilman osaavaa ja sitoutunutta henkilöstöä.

Hyvä yrittäjä pitää huolta porukkansa osaamisesta ja hyvinvoinnista. Luotan teihin.

Luotan myös suomalaisiin palkansaajiin. Uskon, että parhaat päätökset syntyvät siellä, missä on paras tieto: siis yrityksissä. Meidän on mahdollistettava se, että työnantaja ja työntekijä saavat sopia joustavasti – keskenään – asioista. Minuun tämän asian eteneminen ei ole pysähtynyt, eikä pysähdy.

Tänään olemme täysin toisenlaisten haasteiden kanssa tekemisissä kuin kuluneina taantuman vuosina.

Ympäri Suomen olen tavannut yrittäjiä, jotka eivät saa osaavia työntekijöitä. Meidän on tehtävä kaikkemme, jotta työn perässä muuttaminen ja oman osaamisen päivittäminen tai kokonaan uuden osaamisen hankkiminen ovat todellinen mahdollisuus jokaiselle.

Meidän on avattava ovia Suomeen, jotta saamme tänne parhaat osaajat myös muualta.

Kaiken tämän tueksi tarvitsemme tekemään rohkaisevaa verotusta.

Verotuksessa meidän on jatkettava linjaa, joka tukee työtä ja yrittämistä. Meidän on purettava yrittämistä vaikeuttavaa sääntelyä.

Haluan myös uudistaa lainsäädäntöä niin, että konkurssin tehnyt yrittäjä pääsee nykyistä nopeammin takaisin jaloilleen. Yrittämään uudelleen.

Sosiaaliturvaakin on uudistettava niin, että se kannustaa tekemään. Tekemisen pitää aina olla kannattavampaa kuin joutenolon. Minä haluan, että meillä on sosiaaliturva, joka tunnistaa myös yrittäjän.

Tässä hallituksessa päätimme, että yrittäjien puoliset pääsevät jatkossa palkansaajien työttömyysturvan piiriin. Nyt uskaltaa rakastua yrittäjään!

Arvoisat kuulijat, voimme säilyttää hyvinvointimme vain, jos yhä useampi suomalainen on töissä.

Meidän ei tarvitse kysellä itseltämme, missä tällä hallituskaudella syntyneet 120 000 uutta työpaikkaa ovat. Ja me kaikki tiedämme, että yrityksistä ne uudet työpaikat löytyvät myös tulevaisuudessa.

Hyvät yrittäjät,

Olen maalannut tänään teille omaa visiotani Suomesta. Suomesta, jossa saa tehdä. Suomesta, jossa luotetaan ihmisiin ja heidän kykyynsä tehdä.

Te tiedätte, että tarjolla on myös toisenlainen vaihtoehto. Suomi, jossa ei saa tehdä. Se on Suomi, jossa teidät yrittäjät ja yritykset nähdään pääasiassa yhdessä roolissa: maksumiehinä ja -naisina. Se on Suomi, jossa eletään kädet kynnärpäitä myöten tulevan sukupolven taskuissa, velaksi. Se Suomi ei ole taloudellisesti itsenäinen.

Tilastot kertovat meille, että yrittäjät ovat aiempaa kasvuhakuisempia, innovatiivisempia, kansainvälisempiä ja koulutetumpia. Myös nuorilla on ennen näkemätön into yrittäjyyteen.

Olen varma, että ilman yrittäjyyttä ja siihen yhdistyvää osaamista, luovuutta ja rohkeutta uudet teknologiat jäävät valjastamatta, uudet yritykset ja työpaikat luomatta, uuden aikakauden lupaukset lunastamatta.

Siksi Suomi, jossa saa tehdä, on minulle ainoa vaihtoehto.

Olemme päässeet tässä pienessä maassa aika pitkälle – ja pitkälti teidän yrittäjien ansiosta. Kiitos teille, että olette valinneet yrittäjyyden. Ilman teitä ja aiempia yrittäjäpolvia me emme olisi nyt tässä.

Minä tiedän, että me pääsemme vielä pidemmälle. Se onnistuu, kun Suomessa SAA TEHDÄ. Aion tehdä kaikkeni, jotta te saatte tehdä ja jotta te saatte yrittää.